

„Bodákem se dá sice dlouho něco držet, ale nedá se na něm sedět“

Dopisní akce Jana Hromka ze Strážnice v souvislosti s Prohlášením Charty 77

JIŘÍ ŘEZNÍČEK

Totalitní praktiky komunistické strany v Československu vyvolávaly odpor u řady lidí. Patřil mezi ně i Jan Hromek, který se stal jejím kritikem a doživotním nepřitelem. Vše vyvrcholilo zveřejněním *Prohlášení Charty 77*, vyzývajícího k dodržování lidských a občanských práv, tak jak se k tomu ČSSR zavázala při podpisu *Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v Helsinkách 1. srpna 1975*.¹

Dne 28. února 1977 zahájil vyšetřovatel Odboru vyšetřování Státní bezpečnosti (StB) Krajské správy Sboru národní bezpečnosti (KS SNB) v Brně nadporučík Rastislav Kalmus trestní stíhání neznámého pachatele pro trestný čin pobuřování (§ 100, odst. 1, písm. a) trestního zákona č. 140/1961 Sb.), protože anonym odeslal 23. února 1977 nejméně třem adresátům dopisy z Veselí nad Moravou s textem *Prohlášení Charty 77* a příloženým komentářem: *My - KLUB NESPOKOJENÝCH - k CH 77 dodáváme: Souhlasíme - budeme ji podporovat. Nezapomínejte, že komunistická lůza se v únoru 1948 dostala k moci zradou a prachsprostým pučem. Režim není všemocný - lid není bezmocný. Proto režim vede zběsilý, ale beznadějný boj na umrtvení všech nadějí. Kompas*

*neukazuje k Moskvě. Tomu věří jen blahoslavení chudí duchem. Neklesat na mysl. Nejsme sami. Přijde den. Žádný strom nenarostl do nebe. Bodákem se dá sice dlouho něco držet, ale nedá se na něm sedět. Žádná idea nevitězí sama sebou. Musí ji prosazovat lidé. Komunismus v praxi je: Co slovo - to lež, co slib - to podvod, co čin - to zločin. Kdo za pravdu hoří v svatém nadšení, tomu naše píseň slávu zazvoní. Nechť žijí Spojené státy evropské.*²

Podle vyšetřovatele Kalmuse bylo *Prohlášení Charty 77* i s příloženým komentářem namířeno *ve své podstatě proti socialistickému, společenskému a státnímu zřízení republiky, nepravdivým a hrubě zkresleným způsobem poukazuje na nedodržování lidských práv v ČSSR a vyzývá občany k boji za tyto lidská práva, jak je mají na mysli*

*autoři shora uvedeného „Prohlášení Charty 77“.*³ Dalším vyšetřováním se podařilo zjistit, že text Charty 77 včetně příloženého komentáře rozesílal Jan Hromek ze Strážnice. Dne 10. března 1977 byl zatčen a umístěn do vazby Městského soudu v Brně-Bohunicích, *aby nemohl působit na svědky či jiným způsobem mařit vyšetřování.*⁴

Jan Hromek (25. 10. 1901 - 6. 7. 1985) pocházel z Boškůvek, z dělnické rodiny s pěti dětmi. Po vychození střední zemědělské školy s maturitou absolvoval učitelský ústav. Až do roku 1945 učil na středních školách. Od roku 1945 do roku 1950 pracoval v Praze jako referent na ministerstvu školství. Dne 14. června 1956 se oženil s Věrou Málkovou (nar. 1924) a měli spolu syna Pavla a dceru Janu.

1 Smyslem Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (KBSE) v Helsinkách bylo řešit otázky evropské bezpečnosti a spolupráce v oblasti ekonomiky, vědy, kultury nebo životního prostředí. Zatímco SSSR a jeho satelity kladly důraz na záruky nenarušitelnosti evropských hranic, západní země prosazovaly otázky dodržování lidských práv, rozšiřování všestranných kontaktů a volný tok informací přes hranice. Závěrečný akt podepsaný 33 představiteli evropských států, USA a Kanady odrážel oba tyto přístupy. I když výsledky v oblasti ochrany lidských práv v komunistických zemích zůstávaly dlouho daleko za očekáváním, představoval Závěrečný akt cennou příležitost pro disidentská hnutí, která se začala dožadovat, aby vlády jejich zemí dodržovaly jeho usnesení.

2 ABS, f. Vyšetřovací spisy - Brno (dále jen BN-V), vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, text dopisu My klub nespokojených, nedatováno.

3 Tamtéž, usnesení o zahájení trestního stíhání neznámého pachatele pro trestný čin pobuřování, 28. 2. 1977.

4 Tamtéž, protokol o zadržení Jana Hromka, 10. 3. 1977.

4

Krajská správa SNM
odbor vyšetřovací státní bezpečnosti
Brno

VS-ČVS-45/09-77

PROTOKOL

o zadržení - ~~provozování~~ do vazby*

v Brně dne 10.3.1977 o 20.30 hod.

byl zadržen podle § 77 a § 76 tr. ř. - ~~provozování~~ provozování

/// prokurátora /// ze dne ///

č. ///

Jan H R O M E K, nar. 25.10.1901, Voškovky, okr. Vyškov
(jméno, příjmení, data a místo narození)

dřívější jméno a příjmení nezměněno

bydliště Strážnice, Frolkova č. 981, okr. Hodonín

přechodné bydliště nená

zaměstnání dřívější - nyníjší dělník Kovodělní Písek, prov. Strážnice, nyníš v důchodě

místo zaměstnání

státní příslušnost Če. národnost česká stav ženatý

rodiče a jejich bydliště Jan HROMEK, matka Kloudie roz. ŠTASTNÁ
oba nežijí

důvody: Jmenovaný je důvodně podezřelý z tr.č. pobuřování podle § 100/1.a) tr.ř., kterého se dopustil tím, že rozeslal na různé adresy anonymní dopisy, jejichž obsah útočí proti socialistickému, státnímu a společenskému zřízení republiky. Vzhledem k tomu, že je zde důvodná obava, že by jmenovaný svým pobytem na svobodě působil na svědky, nebo jiným způsobem měl objasňovat skutečnosti, důležitých pro tr. řízení byl ve smyslu § 76 tr. ř. zadržen a přihládnut k vazebním důvodům § 67 písm. b) tr. ř. Protože věc nanesla odkladu a předchozího souhlasu prokurátora nebylo možno dosáhnout, byl ~~pos. Jan Hromek~~ pos. Jan Hromek zadržen vyš. 333 ~~na~~ na osobní prohlídka, kterou provedl:

por. KALOUS Rastislav za přítomnosti: por. PETLÁK Zdenek

při které bylo nalezeno (popis věci):

QP č. 538 174 OA - 52 s obalem
RP č. A 055912 s kuponem a dokladem popedu SI a stvrzenkou o zaplacení pojistného + potvrzení o účasti na škození
Útržek papíru s číslem loveckého lístku
Propisovací tužka trojbarevná
Svazek klíčů s pouzdem
Mylalívecký kapesní nůž
Náramkové hodinky sn . PHIM z bílého kovu

Jan HROMEK por. PETLÁK Zdenek por. KALOUS Rastislav
Jan Hromek *P. Petlák* *R. Kalous*
Městský úřad Strážnice
organ provádějící úkon

14 V. Č. 330

Fotografie Jana Hromka pořízená StB po jeho zatčení a protokol o vzetí do vazby 10. března 1977 Foto: ABS

Ačkoli vstoupil v srpnu 1945 z idealistických pohnutek a pro své silné sociální citění do Komunistické strany Československa (členem byl až do roku 1953), po únoru 1948 začal poznávat pravou tvář komunistické moci spočívající v čistkách, vykonstruovaných procesech, vyvlastňování majetku apod., což v něm vyvolávalo takový odpor, že se stal jejím kritikem a doživotním nepřítelem. V červnu 1950 pak údajně jako jeden z mála nepodepsal na pracovišti petici požadující trest smrti pro Miladu Horákovou.⁵ Možná právě proto byl v roce 1950 z ministerstva školství „odejit“, takže opět učil na střední škole v Brně, než byl v roce 1953 na základě rozhodnutí Krajského národního výboru v Brně zproštěn učitelského povolání.⁶ Poté až do odchodu do důchodu v roce 1968 pracoval střídavě jako dělník a úředník u různých podniků,⁷ naposledy jako skladník v národním podniku Hutní projekt Veselí nad Moravou, kde *ve styku se spoluzaměstnanci vystupoval proti našemu zřízení a proti politice Komunistické strany Československa.*⁸

Jan Hromek se během vyšetřování doznal, že *Prohlášení Charty 77* obdržel poštou od neznámých odesílatelů v počtu asi dvaceti kusů. Po seznámení s textem, s nímž souhlasil, se rozhodl ho namnožit a rozeslat svým známým, *aby tito byli informováni o tom, co Charta 77 obsahuje, neboť znění Charty 77 nebylo v našem tisku uveřejněno.*⁹ Vyrobil si proto primitivní válečkový cyklostyl, na němž zhotovil dalších dvacet výtisků, takže jich měl spolu s těmi, které mu přišly poštou, čtyřicet. Potřebné blány vlastnil již

5 Archiv autora, vyjádření Věry Hromkové, 12. 2. 2015.

6 ABS, f. BN-V, vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, posudek MěstNV ve Strážnici, 8. 4. 1977.

7 Tamtéž, výpověď Jana Hromka, 26. 5. 1977.

8 Tamtéž, posudek Obvodního oddělení VB ve Strážnici, 10. 4. 1977.

9 Tamtéž, výpověď Jana Hromka, 28. 4. 1977.

od konce 60. let. Ke každému *Prohlášení Charty 77* přiložil výše ocitovaný komentář, jež napsal na svém psacím stroji, a postupně je ve dnech 15., 21. a 23. února a 7. března 1977 odeslal z nedalekého Veselí nad Moravou asi čtyřiceti svým známým. Chtěl ovšem obeslat mnohem více lidí, tento úmysl však zmařilo jeho zatčení. Jeden dopis si 23. února poslal také domů, aby se přesvědčil, že je pošta doručuje.¹⁰ Možná právě při jednom z posledních odesílání dopisů byl zachycen StB, která tou dobou intenzivně pátrala po jejich odesílateli.¹¹

V průběhu vyšetřování se StB podařilo zjistit při domovních prohlídkách provedených 10. března 1977 v Hromkově rodinném domku ve Strážnici i v jeho chatě ve Vlčkách, že již dříve napsal a rozeslal několik podobných textů.¹² *V době, kdy ve sdělovacích prostředcích se zveřejňovaly spontánní odsuzující projevy pracujícího lidu ČSSR proti tak zvanému Prohlášení Charty 77,*¹³ to byl dopis zástupci ředitele gymnázia ve Strážnici Stanislavu Grossmannovi (1924-?) z 20. ledna 1977, v němž ho napadl za jeho veřejné odsouzení Charty 77: *Váženou soudruhu, dovidám se, jakou horlivost projevujete proti „pamfletu“ Charty 77. Znáte doslovný její text? Nač ty fořry? Nedělejte z lidí idioty, když už jste jim sám. Nechtějte, aby skálopevně věřili kdejaké komunistické oblbovačce, a nenuťte je k pěstování doprdelevlezismu, který sám provozujete. Komunistům*

*věří jen blahoslavení chudí duchem. Pamatujte, Es kommt der Tag! Potom Vám tu křivou hubu rozmlátíme. Patroni pitomých.*¹⁴

Podobné texty poslal 21. ledna 1977 anonymně na adresy pražských a brněnských deníků – redakcím *Rudého práva*, *Svobodného slova* a *Lidové demokracie*. Vyzval je, aby zveřejnily úplné znění *Prohlášení Charty 77* spolu s protestem proti kampani ve sdělovacích prostředcích, která útočila proti autorům Charty 77, jejímu obsahu a signatářům:¹⁵ *Nedělejte z nás idioty – zanechte camráni o Chartě 77. Otiskněte nám ji v doslovném textu. Nejsme přece v Rusku, abychom sedli na lep kdejaké komunistické oblbovačce. Zasilané protesty proti „pamfletu“ jsou jen terorem vynucené, nebo jsou to projevy „doprdelevlezismu“. Komunistům věří jen blahoslavení chudí duchem. Charta řala do živého! Čtenáři ze Slovácka.*¹⁶

Při domovní prohlídce u Jana Hromka se také podařilo najít množství novinových výstřižků z období od únorových událostí roku 1948 až do roku 1977 s jeho vlastními poznámkami a komentáři, obsahující kritiku komunistického režimu, a především zjistit, že byl autorem dopisů s jiným *pobuřujícím obsahem*, které poslal minimálně třikrát v letech 1971–1975 různým institucím či osobám a v nichž jim vytýkal jejich názory poplatné tehdejší době.

Na závěr vyšetřování Jan Hromek uvedl: ... [já jsem] si skutečně neově-

*domoval to, že se tímto jednáním dopouštím trestného činu. Mým motivem prakticky bylo to, že jsem svým známým chtěl umožnit, aby se seznámili se zněním Charty 77, která nebyla v našem tisku zveřejněna, a také z toho důvodu, že autoři této Charty nebyli potrestáni, domníval jsem se, že se v žádném případě nejedná o tr. čin.*¹⁷ Podobně se vyjádřil také v dopise své ženě Věře, který ale nebyl jako závadový odeslán a zůstal zachován v jeho vyšetřovacím spisu. Psal v něm, že *Charta nic pobuřujícího neobsahuje*. Současně se jí omlouval, že nebyl *opatrný jako za Hitlera, že nalítl [...] na právo zaručené mi ústavou, že smím své myšlenky projevovat slovem, písmem, obrazem, a že nemůže dýchat vzduch se zbabělci a novou generací, která zvykla porobě.*¹⁸ Z vyšetřovací vazby Městského soudu v Brně-Bohunicích byl Hromek propuštěn 6. května 1977.¹⁹

Vyšetřování celého případu ukončil příslušník Odboru vyšetřování StB KS SNB v Brně poručík Jan Domínek 9. června 1977 s návrhem podat na Hromka obžalobu pro trestný čin pobuřování (§ 100, odst. 1, písm. a) tr. zákona č. 140/1961 Sb.).²⁰ V tomto duchu podal okresní prokurátor v Hodoníně JUDr. Jaroslav Obdržálek 19. července 1977 obžalobu. Hromka v ní vinil z toho, že napsal *anonymní korespondenční listky, v nichž hrubým způsobem útočí proti vedoucí úloze KSČ a vůbec proti socialistickému vývoji v našem státě, nebo že rozmnožoval*

10 Tamtéž, výpověď Jana Hromka, 3. 5. 1977.

11 K osobě Jana Hromka byl 2. 3. 1977 registrován pod č. 27781 O StB Hodonín svazek vedený v kategorii „pátrací“, který byl následně převeden do kategorie „osobní“, krycí jméno „Krajan“. V květnu 1977 byl svazek archivován pod a. č. 359271 (v registračním protokolu je vepsána poznámka „realizace § 100“). V červnu 1977 byl k osobě Jana Hromka evidován opět u O StB Hodonín spis vedený v kategorii „nepřátelská osoba“, reg. č. 28156 (v registračním protokolu je vepsána poznámka „nezák. tiskoviny“). Spis byl uložen do archivu pod a. č. T-221 na konci roku 1985. V Archivu bezpečnostních složek se nedochoval.

12 ABS, f. BN-V, vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, výpověď Jana Hromka, 12. 4. 1977.

13 Tamtéž, závěrečná zpráva s návrhem konečného opatření v trestní věci proti Janu Hromkovi, 9. 6. 1977.

14 Tamtéž, text dopisu adresovaný zástupci ředitele gymnázia ve Strážnici Stanislavu Grossmannovi, 21. 1. 1977.

15 Tamtéž, výpověď Jana Hromka, 5. 5. 1977.

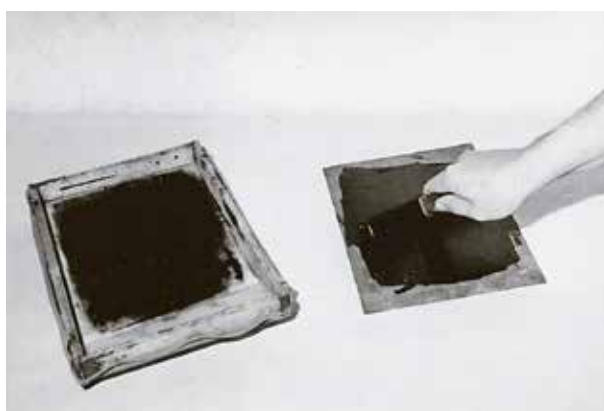
16 Tamtéž, text dopisu adresovaný pražským a brněnským redakcím *Rudého práva*, *Svobodného slova* a *Lidové demokracie*, 21. 1. 1977.

17 Tamtéž, výpověď Jana Hromka, 5. 5. 1977.

18 Tamtéž, dopis Jana Hromka napsaný ve vyšetřovací vazbě, 4. 4. 1977.

19 Tamtéž, usnesení Krajského prokurátora v Brně, 6. 5. 1977.

20 Tamtéž, závěrečná zpráva s návrhem konečného opatření v trestní věci proti Janu Hromkovi, 9. 6. 1977.

Pomůcky, které Jan Hromek použil k rozmnožování Prohlášení Charty 77 a psaní příložených komentářů

Foto: ABS

jednak text protisocialisticky zaměřeného panfletu (sic) „Prohlášení charty 77“ a jednak vlastní komentář k této písemnosti, v jehož obsahu hrubým způsobem napadá vědecký světový názor

Marxismu-Leninismu (sic), vedoucí úlohu dělnické třídy a KSČ ve státě a únorové vítězství pracujícího lidu.²¹

Okresní soud v Hodoníně (sp. zn. 1 T 423/77), ve složení senátu předseda

Antonín Palánek a soudci Ludmila Hudečková a Josef Brumla, ho 24. srpna 1977 odsoudil na dva roky odnětí svobody za trestný čin pobožování (§ 100, odst. 1, písm. a) a c), odst. 3,

²¹ Okresní soud v Hodoníně, soudní spis Okresního soudu v Hodoníně sp. zn. 1 T 423/77, obžaloba okresního prokurátora v Hodoníně, 19. 7. 1977.

písm. a) tr. zákona č. 140/1961 Sb.) do první nápravně výchovné skupiny, protože z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nejméně 2 osoby pobuřoval proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, přičemž tento čin spáchal prostřednictvím tisku. Soud mu také uložil trest propadnutí věcí, kterých bylo užito k spáchání trestné činnosti a to psacího stroje zn. Smith, 7 kusů krabic s rozmnožovacími blánami, fotografického válečku a zinkových desek, dále zabránil kufříkového psacího stroje zn. Consul a složky, která obsahuje různé letáky, rezoluce, noviny z r. 1968.²² Vzhledem k tomu, že 8. května 1975 proběhla amnestie prezidenta republiky, nebyly předmětem trestního stíhání Hromkovy dopisy z let před rokem 1975.²³

Jan Hromek se proti rozsudku odvolal. Nezamlouval se mu výrok o výši trestu, neboť písemnost Chartu 77 rozmnožil a rozeslal jen asi 20x, takže intenzita jeho činu není tak výrazná, aby opravňovala soud k použití přísnější kvalifikace. Dále se odvolával na svůj

vysoký věk, dosavadní bezúhonnost a fakt, že autoři Charty 77 stíhání nebyli. Krajský soud v Brně (sp. zn. 8 To 387/77) ale jeho odvolání 12. října 1977 zamítl.²⁴ Hromek se dále odvolal ke Krajskému soudu v Brně (sp. zn. 8 To 508/77), protože nesouhlasil s tím, jak mu prvoinstanční Okresní soud v Hodoníně započítal do trestu pobyt ve vyšetřovací vazbě, jelikož ve vazbě byl do 6. května 1977, a ne pouze do 2. května 1977. Brněnský krajský soud s jeho námitkou 7. prosince 1977 souhlasil a upravil mu konec odnětí svobody na 27. června 1979.²⁵

Trest si Hromek odpykal částečně v uvedené vazební věznicí Městského soudu v Brně-Bohunicích, kam byl po vyhlášení rozsudku ihned převezen, a od 26. října 1977 ve věznicí v Ostrově nad Ohří. Vzhledem k vysokému věku ve výkonu trestu nepracoval a pravidelně si dopisoval se ženou. Podal si také žádost o podmíněčné propuštění s tím, že je stár 77 roků, že je churav a že ve výkonu trestu má dobré chování. Tu ale Okresní soud v Karlových Varech (sp. zn. 1 PP

101/78) zamítl 14. září 1978 jako neodůvodněnou. Svou roli hrál Hromkův dopis z vězení adresovaný manželce, který obsahoval urážlivé a zesměšňující výroky proti právnímu řádu naší republiky a urážky soudce, který předtím ve věci rozhodoval.²⁶ Soud přihlédl i k tomu, že během pobytu ve vězení se u něj projevují [...] tendence působit na spoluodsouzené záporným směrem k socialistickému zřízení a k současné politice KSČ.²⁷

Proti rozhodnutí Okresního soudu v Karlových Varech se Hromek odvolal 21. září 1978, ale Krajský soud v Plzni (sp. zn. 7 To 563/78) jeho žádost 11. října 1978 zamítl, protože si stížnost nepodal ve lhůtě tří dnů od oznámení usnesení, tj. nejpозději do 18. září 1978.²⁸ Z výkonu trestu byl propuštěn až po odpykání celého trestu odnětí svobody 27. června 1979.

Pobyt ve vězení Hromkův pohled na komunistický režim nezměnil.²⁹ Prohlášení Charty 77, pro které tolik vytrpěl, nesignoval.³⁰ Zemřel 6. července 1985.

Přepisy zjištěných dopisů, které Jan Hromek poslal v letech 1971–1975 různým institucím či osobám

V Komunistickém Ráji dne 9. 11. 1971

Vážení bratři redaktoři,³¹

už aby bylo po těch „volbách“ a přestalo to nechutné camrání v novinách kolem toho cirkusu, předem vyhraného na 99,99 %.³² Co si lámáte hlavičky vymyšlením vhodných nadpisů, vymyšlením náplně článků? A je to vůbec co platné? Věřte sami tomu, co píšete? Jaké pak volby? Prachobyčejná šaškárna. Máme možnost volit mezi ďáblem a belzebubem? Dostaneme domů předem kandidátky, abychom se mohli zamyslet nad jednotlivými kandidáty? Nač kecání o jakési

22 Tamtéž, rozsudek Okresního soudu v Hodoníně, 24. 8. 1977.

23 ABS, f. BN-V, vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, závěrečná zpráva, 9. 6. 1977.

24 Okresní soud v Hodoníně, soudní spis Okresního soudu v Hodoníně sp. zn. 1 T 423/77, usnesení Krajského soudu v Brně, 12. 10. 1977.

25 Tamtéž, usnesení Krajského soudu v Brně, 7. 12. 1977.

26 NA, f. Správa Sboru nápravně výchovy (SSNV) – nezpracováno, vězeňský spis Jana Hromka, usnesení Okresního soudu v Karlových Varech, 14. 9. 1978.

27 Tamtéž, hodnocení Jana Hromka pro okresní soud a okresní prokuraturu, 19. 6. 1978.

28 Tamtéž, usnesení Krajského soudu v Plzni, 11. 10. 1978.

29 Archiv autora, vyjádření Věry Hromkové, 12. 2. 2015.

30 CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *Charta 77. Dokumenty 1977–1989*. Praha. ÚSD AV ČR, Praha 2007.

31 ABS, vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, text dopisu adresovaný redakci *Lidové demokracie* v Brně.

32 Jednalo se o jednotně konané volby do zastupitelských orgánů Československa po invazi vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 a nástupu normalizace ve dnech 26. a 27. 11. 1971, kdy se během jednoho volebního aktu rozhodovalo o složení zastupitelských sborů na všech úrovních.

socialistické demokracii? Věříte tomu? Jsou k smíchu ty šlágry: Aktivně se zapojovat do budovatelských úkolů = zadarmo nedělní brigády. Volby mají upevnit vedoucí úlohu dělnické třídy. Co je nám do toho. Proč bychom k tomu měli napomáhat my? Nemusíme s tím přece souhlasit. Národní frontě (NF – pozn. aut.) přísluší navrhování, výběr a registrace kandidátů. Co je NF? Cancour, kterým mávají komunisté. Za komunisty – komunista, za dvě ostatní strany – doprdelvlezista, za myslivce – komunista, za včelaře – komunista, za funebra – také komunista. Sjezd [KSČ] splnil očekávání většiny našich pracujících a potvrdil sílu a účinnost internacionální komunistické solidarity. Samá fráze, napařování, slovní siláctví. Jak jste si ověřili, že většina souhlasí? XIV. sjezd [KSČ] vysvětlil nutnost internacionální pomoci našich spojenců v srpnu 1968. Že se nestydíte to otisknout. Fuj! Vždyť nezáleží, kdo tam bude sedět – budou to stejně pimprlata, proto nač ta provolání? Nač zbytečná slova o jakési lidové demokracii, když je to prachspřstá diktatura proletariátu. Vaším prvořadým úkolem je dělat dobré noviny a neotravovat lidi. Jinak to zapakujte a běžte ke komunistům. Stejně jste už jen filiálkou Rudého práva. Přitom RP má 4x více papíru na vytřeni... za stejnou cenu. Spravedlivou tužbou lidu je, aby tento dryáčnický ksindl co nejdříve zmizel. Žádné místo po boku sovětského (sic) svazu, ale „Se Sovětským svazem na věčné časy nechceme mít nic společného“. Přestaňte si z nás dělat blázny a blbce! A čisté mezilidské vztahy? Jako za Reichu: „Řekni mi, že jsi můj bratr, nebo ti hubu rozmlátím. Jen se opovaž, my ti ukážeme.“ Pomsta do třetího kolena – to je ta demokratická svoboda. Socialistický HUMANISMUS – výsměch lidství. Humanismus je přec jenom jeden. Tento sovětský a čs. humanismus = asiatský despotismus. Na takový světový mír a socialistický řád, jak nám ho prezentují sověti (sic) – na ten se s odpuštěním vyse... Přestaňte žvanit. Všichni jste už posraní, abyste nepřišli o teplá místa. Pro nás bude lepší, když ostatní partaje budou rozpuštěny a před světovým fórem bude u nás fungovat jediná samospasitelná a rodná strana KOMUNISTICKÁ – než jakýsi nádech demokracie, systém tří politických stran, z nichž dvě nejsou k ničemu. Ta každodenní soustředěná volební palba v novinách, v odborných časopisech, v rozhlase, televizi není nic jiného než demagogie, zastrašovací metoda, prachspřstý teror. Je to vládní lidí za vlasly moderními otrokáři, vyznavači orientálního despotismu. Nejuvětší imperialisté světa, kteří jsou tak drzí, že jiné nazývají imperialisty – chtějí dát světu – NOVÝ ŘÁD. Není to k smíchu? Na světě bylo již dost všelijakých režimů a všechny jsou v pekle. Také tento čert sebere.

S pozdravem

Aby nás Pánbů při zdravém rozumu zachovati ráčil.

Zarmoucení čtenáři a bratři.

V Komunistickém Ráji dne 10. 11. 1971

Vážený soudruzi redaktoři,³³

pořád mudrujete o volbách kdysi a dnes a házíte špínu na dřívější časy. Ať to bylo, jaké to bylo, tak se volilo. Mohli jsme si vybrat mezi ďáblem a belzebubem. Dnes však ani tuto možnost nemáme. Slyšíme pořád jenom žvanění o jakýchsi demokratických volbách a už řadu měsíců se dělá kolem tohoto cirkusu a nechutné šaškárny náramná reklama, jako by šlo o pánbů ví co. Komu to prosím vás chcete namluvit? Koho chcete opít z rohlíku? Nás, či cizinu? Uděláte nejlíp, když tu oblbovačku notně přibrzdíte, přestanete si z lidí dělat šašky a potisknete papír něčím rozumnějším. Vy ale nevíte čím a potřebovali byste konstruktivní kritiku, tj. aby vám někdo nakukal, co byste a jak byste měli dělat. A stačilo by jen přes celé Slováccko natisknout těmi nejuvětšími písmeny sebekritiku:

Co slovo – to lež,

co slib – to podvod,

co čin – to zločin (teror).

To je komunismus.

Práci čest!

V Komunistickém Ráji dne 16. 3. 1975

Vážený soudruhu veliteli L[idových] M[ilicí],³⁴

v 2. čísle Strážničana jste se rozepsal pod nadpisem Vítězný únor 1948 o významu Lidových milicí. Jen dvě věty v tomto kecání jsou správné: Bez února 1948 nebylo by socialismu v ČSSR! Bez KSČ nebylo by Února 1948. Všechno ostatní je omyl,

33 ABS, vyšetřovací spis a. č. V-10587 Brno proti Janu Hromkovi, text dopisu adresovaný redakci listu OV KSČ a Rady ONV v Hodoníně Slováccko.

34 Tamtéž, text dopisu adresovaný tehdejšímu veliteli Lidových milicí n. p. Šohaj ve Strážnici Miroslavu Novotnému.

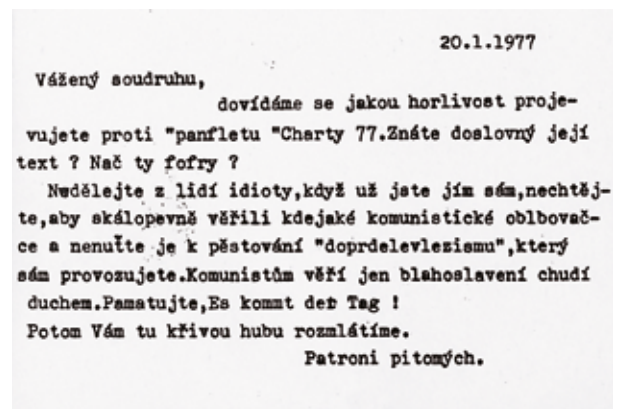
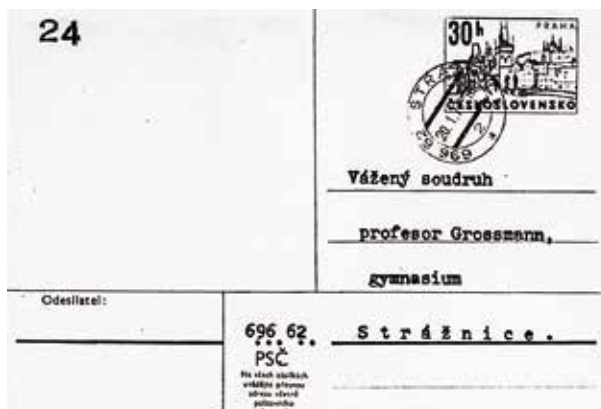
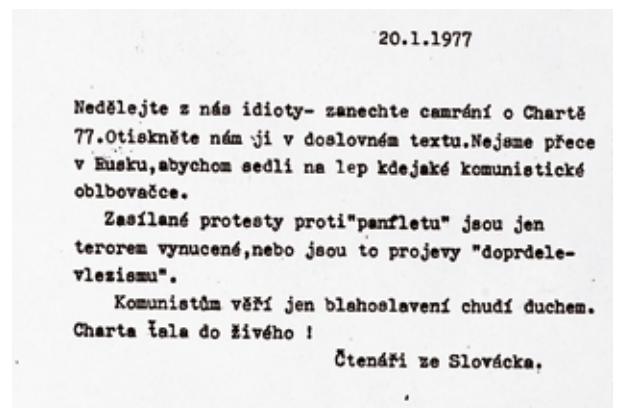
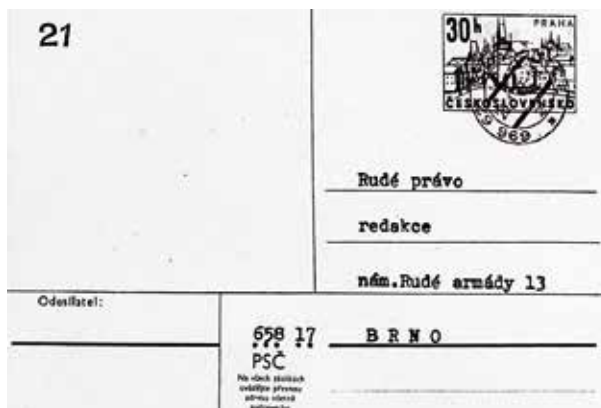
„Bodákem se dá sice dlouho něco držet, ale nedá se na něm sedět“

neinformovanost, spíše drzá lež. Předně neužívejte názvu republika. Nenazývejte tak tento koncentrák, nebo mírněji sovětskou gubernii. Nahlédněte do slovníku, co je republika. Vítězství v únoru nebylo dosaženo mírovými prostředky a ústavní cestou. Byl to tak sprostý puč, jaký teď odsuzujete v Chile. Podařil se tím, že brněnská zbrojovka dodala 10.000 vojenských pušek a dacan, který teď nemůže umřít, tlačí ho svědomí - [prezident Ludvík] Svoboda - nechal nakonec voj[enskými] auty posvážet do Prahy tisíce gaunerů. To byste měl jako zasvěcený komunista vědět. Byl jste přece na školení? Lidové milice zasáhly tentokrát ozbrojenou silou! „... , který se nebojí dát lidem zbraně...“ Ne stát, ale režim, který se strachy třese před každou klukovskou frngáčkou, malorážkou na vrabce a před každou loveckou puškou, ačkoliv se velikášsky ujišťuje, že má v ruce pumy, tanky a všechnu válečnou techniku. Milicionář, stejně jako partyzán, který se zbraní v ruce chrání stávající režim, patří podle mezinárodního práva jako ozbrojený civilista před hrdelní soud a odměnou mu bude štraněk (provoz - pozn. aut.) a nejbližší trnka. Věty o spravedlivější budoucnosti, o vítězství dělnické třídy ve svazku s drobným rolníkem, jsou nesmyslem! Všichni dělníci nejsou komunisty, nechtějí s nimi mít nic společného. A drobný rolník vám nezapomene, jak jste ho v noci stahovali z postele a honili do JZD, jak jste mu rekvírovali zásoby, v neděli se samopaly počítali slepice na dvoře atd., atd. Jenom počkejte, dočkáte se. Až Veliký MAO zahřmí, spadnou vám hřebínky a srdce do kalhot. Budete mít po rozumu a samopaly vám nic nebudou platný. Režim se musí opřít o lid, ne o pár gaunerů se samopaly v milici. A Sbor ná[r]odní bezpečnosti je k tomu, aby režim mohl bezpečně v noci spát. Ten ho také nezachrání. KSČ by musela zvolit jinou cestu, aby získala lid. To však nechce a nedovede. To prý by byl oportunismus a ona musí ukázat sílu. Sílu by měla dokázat nějakým referendem nebo svobodnými volbami. Ví, jak by to dopadlo, proto se toho nemůže odvážit.

Jinak je s vámi škoda řeči - mlácení prázdné slámy.

Nechť žije Velký Mao-Ce-tung

Svatý Petr s družinou.

Výzva Jana Hromka adresovaná brněnské redakci Rudého práva a dopis, v němž napadl zástupce ředitele gymnázia ve Strážnici Stanislava Grossmanna za jeho veřejné odsouzení Charty 77

Foto: ABS

pd